

BDO - OBOWIĄZKI PRZEDSIĘBIORCÓW W ZAKRESIE REJESTRACJI, EWIDENCJI I SPRAWOZDAWCZOŚCI ODPADOWEJ W SYSTEMIE TELEINFORMATYCZNYM

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach,
2. Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw,
3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 stycznia 2018 roku w sprawie wysokości stawek opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej,
4. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 23 grudnia 2019 roku w sprawie rodzajów odpadów i ilości odpadów.

Ustawą z dnia 4 lipca 2019 roku o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw został nałożony od dnia 1 stycznia 2020 roku na znaczną część przedsiębiorców dodatkowy wymóg polegający na obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów oraz związanej z tym sprawozdawczości w formie elektronicznej za pośrednictwem Rejestru BDO czyli Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

Obowiązkowy wpis do BDO

Obowiązek wpisu do BDO, a następnie prowadzenia w nim ewidencji i sprawozdawczości odpadowej, dotyczy przedsiębiorców wytwarzających odpady, które nie są zwykłymi odpadami komunalnymi (odpadami komunalnymi są odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych).

Wytwórcą odpadów jest każdy, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów (pierwotny wytwórca odpadów) oraz każdy, kto przeprowadza wstępną obróbkę, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów. Wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, o ile umowa o świadczenie usługi nie stanowi inaczej. To oznacza, iż firma może zwolnić się z obowiązku wpisania do rejestru jako wytwórca odpadów, jeżeli umowa o świadczenie usług będzie to uwzględniała, zatem wykonanie jednorazowych usług może zostać powierzone firmie prowadzącej taką działalność, która w świetle ustawy o odpadach stanie się wytwórcą odpadów i to ona będzie zobowiązana do zarejestrowania się w BDO.

Obowiązek wpisu do Rejestru BDO dotyczy także przedsiębiorców, którzy wprowadzają na terytorium kraju produkty w opakowaniach, opony, oleje smarowe, pojazdy, baterie lub akumulatory,

sprzęt elektryczny i elektroniczny, produkują lub importują opakowania albo kupują je w ramach transakcji wewnątrzwspólnotowych (od firm unijnych).

Zwolnienia od obowiązku wpisu oraz prowadzenia ewidencji w systemie teleinformatycznym

Ustawa o odpadach w art. 51 ust. 2 wymienia podmioty, które nie podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru. Do grupy tej zalicza się m.in. osobę fizyczną, która wykorzystuje odpady na potrzeby własne (np. wykorzystanie gruzu, betonu z rozbiórek i remontów do utwardzania powierzchni lub budowy fundamentów); osobę transportującą wytworzone przez siebie odpady; rolnika będącego wytwórcą odpadów, gospodarującego na obszarze poniżej 75 ha, o ile nie podlega wpisowi z tytułu innej działalności. Natomiast zwolnienia od obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów przewiduje art. 66 ust. 4 ustawy o odpadach, który odsyła również do Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 23 grudnia 2019 roku w sprawie rodzajów odpadów i ilości odpadów. Rozporządzenie uwzględnia ułatwienia dla wytwórców odpadów w sytuacji wytwarzania przez nich niewielkich ilości odpadów, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ich ewidencji. Jeżeli podmiot wytwarza określone w rozporządzeniu odpady i nie przekracza ustalonej w nim ilości (mg/rok), zwolniony jest on z wpisu do rejestru z danego kodu odpadu (załącznik nr 1 do Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 23 grudnia 2019 roku w sprawie rodzajów odpadów i ilości odpadów).

Jeżeli kilku przedsiębiorców wspólnie korzysta z lokalu, istnieje możliwość by tylko jeden z nich wpisał się do rejestru (lub kilku z nich). W przypadku najmu możliwe jest przeniesienie odpowiedzialności za odpady na wynajmującego lokal. Przeniesienie odpowiedzialności następuje w zastrzeżonej formie, tj. w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Prowadzenie ewidencji w formie papierowej – przedłużenie terminów

Ustawa z dnia 23 stycznia 2020 roku o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw przedłużyła możliwość wystawiania dokumentów ewidencji odpadów w formie papierowej do dnia 30 czerwca 2020 roku. Jednakże termin ten kolejny raz został przedłużony ustawą z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Zgodnie z aktualnym stanem prawnym w okresie do dnia 31 grudnia 2020 r. dopuszcza się sporządzanie dokumentów ewidencji odpadów w formie papierowej, z tym, że prowadzenie karty przekazania odpadów lub karty przekazania odpadów komunalnych w formie papierowej jest dopuszczalne, jeżeli przekazujący odpady wystawi kartę przekazania odpadów lub kartę przekazania odpadów komunalnych w tej formie. Kierujący środkiem transportu, którym są transportowane odpady jest obowiązany posiadać w trakcie transportu odpowiednio kartę przekazania odpadów lub jej kopię

sporządzoną w formie papierowej. Przekazujący odpady sporządza kartę przekazania odpadów w odpowiedniej liczbie egzemplarzy dla każdego z posiadaczy odpadów – przekazującego odpady, każdego transportującego odpady oraz przejmującego odpady. Dokumenty ewidencji odpadów sporządzone w formie papierowej wprowadza się do BDO niezwłocznie, nie później niż w terminie do dnia 31 stycznia 2021 r. (uprzednio do dnia 31 lipca 2020 r.)

Ustawa o odpadach przewidziała sytuację uniemożliwiającą sporządzenie dokumentów w formie elektronicznej w wyniku awarii systemu BDO. W takim przypadku istnieje możliwość wystawienia dokumentów ewidencji poza system BDO w formie elektronicznej lub papierowej, zaś po ustaniu awarii, przedsiębiorca ma obowiązek uzupełnić dokumentację w BDO w terminie 30 dni. Komunikat z informacją o awarii zamieszczany jest przez Administratora Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami na stronie BIP oraz na stronie internetowej rejestru.

Zgodnie z art. 237ea ustawy o odpadach podmioty obowiązane do sporządzenia sprawozdań za 2019 rok, składają je w terminie do dnia 30 czerwca 2020 roku. Natomiast do sprawozdań w następnych latach będzie miał zastosowanie art. 76 ustawy o odpadach – sprawozdania za poprzedni rok kalendarzowy należy złożyć do dnia 15 marca.

Wpis do rejestru BDO

Wpis do rejestru dokonywany jest przez marszałka województwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę przedsiębiorcy. Art. 50 ustawy o odpadach wymienia podmioty, które powinny złożyć wnioski o wpis do rejestru BDO. Podmiot powinien uzyskać wpis przed rozpoczęciem działalności gospodarczej w zakresie podlegającym obowiązkowi rejestracji, zaś przedsiębiorcy, którzy już rozpoczęli prowadzenie działalności, powinni dokonać wpisu bezzwłocznie. Od dnia złożenia poprawnego wniosku, marszałek województwa niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni, wpisuje wnioskodawcę do rejestru a następnie wydaje zaświadczenie z indywidualnym numerem rejestrowym. Numer rejestrowy należy umieszczać na dokumentach związanych z działalnością podmiotu wpisanego do BDO, np. na fakturach. Zgodnie z art. 55 ustawy o odpadach marszałek, dokonując wpisu do rejestru, tworzy indywidualne konto w BDO, o czym zawiadamia wnioskodawcę drogą elektroniczną. Jeżeli podmiot przestanie wykonywać działalność, z którą związany był wpis do BDO, jest on obowiązany w terminie 14 dni od trwałego zaprzestania wykonywania działalności złożyć za pomocą elektronicznego formularza wnioski o wykreślenie z rejestru.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 19 stycznia 2018 roku w sprawie wysokości stawek opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej za wpis do rejestru BDO uiszcza się opłatę rejestrową w wysokości 100 zł – w przypadku mikroprzedsiębiorców albo 300 zł – w przypadku pozostałych przedsiębiorców. Opłatę należy wnieść na rachunek bankowy właściwego urzędu marszałkowskiego.

JURYSTA

Kancelarie Radców Prawnych

Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32/214

10-578 Olsztyn

tel./fax: 89 519 56 79

e-mail: sekretariat.jurysta@gmail.com

Wysokość opłaty rocznej jest taka sama jak ww. stawki (odpowiednio 100 zł lub 300 zł). Art. 57 ustawy o odpadach zawiera informacje o podmiotach obowiązanych do uiszczenia opłaty rejestrowej.

Konsekwencje niezarejestrowania się w BDO

Warto mieć na uwadze surowe kary związane z niedopełnieniem obowiązków związanych z BDO. Sankcją za niezarejestrowanie się w BDO może być kara administracyjna w kwocie od 5.000 do 1.000.000 złotych a także wymierzana przez sąd kara aresztu lub kara grzywny. Kary mogą zostać nałożone także za inne działania sprzeczne z ustawą, jak np. gospodarowanie odpadami niezgodnie z informacjami zgłoszonymi do rejestru czy brak numeru rejestrowego na wystawianych dokumentach w związku z prowadzeniem działalności. Jeżeli firma, podlegająca obowiązkowemu rejestrowi w BDO, nie dokona wpisu w terminie nie będzie mogła ona przekazywać odpadów odbierającemu, jak również wystawiać papierowych kart przekazania odpadów.

Przygotowała:

Sandra Sidorowicz

aplikant radcowski